

Nr 82.

Av herr **Kilbom m. fl.**, *angående sänkning av lönerna åt vissa statens ämbetsmän.*

Under 1932/1933 ha lönerna sänkts för här nedan angivna arbetargrupper enligt följande: Verkstäderna 6 procent, sågverken 9, järnbruken 4, pappersbruken 4, massafabrikerna 7, småglasindustrin 7, porslinsindustrin 5—7, byggnadsämnesindustri 10, Grängesbergs exportgruvor 10, Mellansvenska gruvorna 8, sjöfolket 5, Norrbottensgruvorna 15—17, typograferna 5, kvarnarna 10, beställningsskrädderierna 5—12 och målarna i Stockholm 12 procent. Skogsarbetarna ha fått vidkännas ända till 20—25 och lantarbetarna 3—13 procents lönereduktioner. Härtill komma de ännu icke lösta kraven på sänkning av lönerna för exempelvis byggnads-, kommunal- och rörarbetare, spårvägsmän, litografer, handels- och kontorsanställda m. fl. Belysande nog ha de förstnämnda under föregående år ansett sig tvingade att genom allmän omröstning godkänna reduktioner — regeringens medlingsförslag — på 9 à 11 procent.

Av det sagda framgår, att stora grupper av de sämst avlönade i samhället, de som representera den breda konsumtionen, fått vidkännas såväl absolut som relativt mycket kännbara lönereduceringar. Från visst borgerligt håll kräves dock ännu mer. Vederbörande synas anse det möjligt för arbetarna att tåla snart sagt vilka lönesänkningar som helst. Hur en sådan lönepolitik för de breda folklagren återverkar på köpkraften och därmed hela det ekonomiska livet, däråt ägnas uppenbarligen inget intresse.

Nödvändigheten att »spara», att åstadkomma »anpassning efter de ändrade ekonomiska förhållandena», talet om att »krympa» den ekonomiska standarden, vilka argument så livligt använts då det gäller samhällets breda folklager, tycks alldeles ha försvunnit så fort det gäller de *högst avlönade*.

Riksdagen har två år å rad avslagit av oss väckta motioner om sänkning av lönerna för de högst avlönade i statens tjänst. 1932 förklarades, att frågan var outhärdlig och föregående år ville man inte ens diskutera den. Under hand meddelades emellertid, att de i motionerna framförda kraven voro så höga, att de omöjliggjorde bifall. Uppenbarligen var detta endast undanflykter. Hade riksdagen alls velat sänka lönerna för de högst avlönade ämbetsmännen, så hade vederbörande utskott, där samtliga partier med undantag av vårt voro och äro representerade, naturligtvis kunnat gå in för *lägre* sänkning än den i motionen föreslagna, något som givetvis gäller också innevarande års motioner i frågan. Rätta förklaringen till avslaget kan svårligen vara annat än att man från högern till socialdemokraterna inte vill själva *saken*.

De av oss tidigare anförda skälen för rimlig sänkning av de *högsta* lönerna, gälla dock mer än någonsin. Läget för de breda folklagren är sämre

än förut, vilket medför ökat hjälpbehov, ökade krav på samhällssolidaritet, och statens budgetläge är mer ansträngt än någonsin. I en rad andra länder ha dessa synpunkter också varit avgörande; lönereduktioner ha genomförts, där principen om vederbörande gruppers ekonomiska bärkraft varit bestämmande för reduktionens storlek. Att under alla dessa omständigheter i Sverige låta de högsta löntagarna sitta i stort sett i orubbat bo är en uppörande orättvisa, som bra illa stämmer med det myckna talet om demokratins förpliktelser, om plikten för samhällstopparna att i nödtider främst ådagalägga solidaritet etc.

Med stöd av vad här anförts tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen i skrivelse till regeringen anhåller, att regeringen måtte snarast för riksdagen framlägga förslag till sänkning av lönerna — maximum 40 procent — för de statens ämbetsmän, vilka åtnjuta en lön av *över* 8,000 kronor per år, dock så, att sänkningen successivt minskar från de högst avlönade och nedåt, så att löneskalan vid åttatusenkronorsgränsen ställes i proportion med nuvarande löneskillnader för dem, som ha under 8,000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1934.

K. Kilbom.

Aug. Spångberg.

Viktor Herou.

Edoff Andersson.

Verner Karlsson.

Nils Flyg.